

Kisvárosok nagy álmai

Élhető települések konferencia, 2025
Veszprém, 2025. október 17..

Dr. Lőrincz Katalin

Egyetemi docens

Turizmus Intézeti Tanszék

Gazdaságtudományi Kar

Pannon Egyetem
University of Pannonia

Miért van szükség élhető (kis)városokra?

- **Társadalom:** előregedő társadalmak, fiatal népesség vonzása
- **Városi népesség aránya:** egészséges települési környezet biztosítása
- **Gazdaság:** erőforrások és nyersanyagok, tudásintenzív gazdasági tevékenységek, foglalkoztatás mértéke, vállalkozási kedv, kreativitás
- **Digitalizáció:** új szakmák – folyamatos tanulás, képzés
- **Mobilitás:** közösségi közlekedés, mikromobilitás, megosztás, régió-város (akadálymentes, biztonságos, átjárható, intelligens)
- **Klímaváltozás, dekarbonizáció:** csökkentés és/vagy alkalmazkodás

Települési funkciók

- Lakóhely
- Iskola/oktatás helyszíne
- Munkahely
- Befektetés, vállalkozás
- Közlekedési csomópont
- Szolgáltatási központ
- Úti cél

Élhető és fenntartható települések (1)

Zöld infrastruktúra és környezettudatos városfejlesztés-

- Parkok, fasorok, zöldtetők szerepe a városi mikroklímában
- Esővízgyűjtés, természetes vízelvezetés
- Biodiverzitás megőrzése a városi térben

Közösségi terek és társadalmi kohézió

- Terek, ahol a lakók találkozhatnak: játszóterek, közösségi kertek, kulturális központok

- A közösségi tervezés szerepe: lakók bevonása a döntésekbe
- Társadalmi egyenlőség és hozzáférés a városi szolgáltatásokhoz (oktatás, egészségügy, szociális ellátás)
- **Helyi gazdaság és fenntartható munkahelyek**
 - Támogatott helyi vállalkozások, piacok, kézműves termékek
 - Zöld gazdaság: környezetbarát iparágak, újrahasznosítás, energiatakarékosság
 - Munkahelyteremtés

Élhető és fenntartható települések (2)

Fenntartható közlekedés és mobilitás

- Kerékpárutak, gyalogosbarát utcák, közösségi közlekedés fejlesztése
- Autómentes zónák, forgalomcsillapítás, mikromobilitás
- Közlekedés hatása a levegőminőségre és életminőségre

Energiatakarékos épületek és okos városmegoldások

- Passzívházak, hőszigetelés, megújuló energiaforrások
- Okos közvilágítás, hulladékkezelés, digitális szolgáltatások
- Lakhatás, fenntartható lakásprogramok

Nemzetközi példa: Maribor

Szlovénia, lakossága kb. 100 ezer fő
élhető, nyugodt település: nincsenek dugók,
embertömeg, zaj

Pohorje-hegység lábánál, egy erdő
szomszédságában

természet közelsége és szeretete

Európa Legjobb Zöld Fővárosa 2025

Világ Fáinak Városa

A világ legöregebb szőlőtőkéje – Guinness rekord

Gondola lifttel a hegy tetejére

Pohorje Treetop Walk – lombkoronasétány
szabadidős sportok: kerékpár, síelés, túrázás,
tutajozás a Dráva folyón

Életminőség, jóllét-jóllét

- Szubjektív életminőség – jóllét: elégedettség, boldogság, egészség
- Kihez hasonlítjuk? - referenciapont

Hogyan élhetünk elég jól a polikrízis korában?

Kulcsszavak: biztonság, méltóság, közösségi kapcsolódás, jelenlét

a „jó élet” - nem a tökéletesség hajszolásában rejlik, hanem az „elég jó” élet megélésében

Mi az a „jó élet”?

- filozófiai nézőpont: az önmagunkkal való összhang, az élet értelmének keresése és az ideákhoz való viszony
- pszichológiai megközelítés: a jelenlét élménye, közösségi kötődés
- építészeti szemlélet: a társadalmi elvárások által formált lakhatási ideálok (újra)gondolása

jó élet: kooperatív, reflektált és emberi léptékű életforma

Települések fenntarthatósági törekvései

- Élhető?
- Kompakt? 15 perces város?
- Smart/okos?
- Zöld?

Pannon Egyetem
University of Pannonia

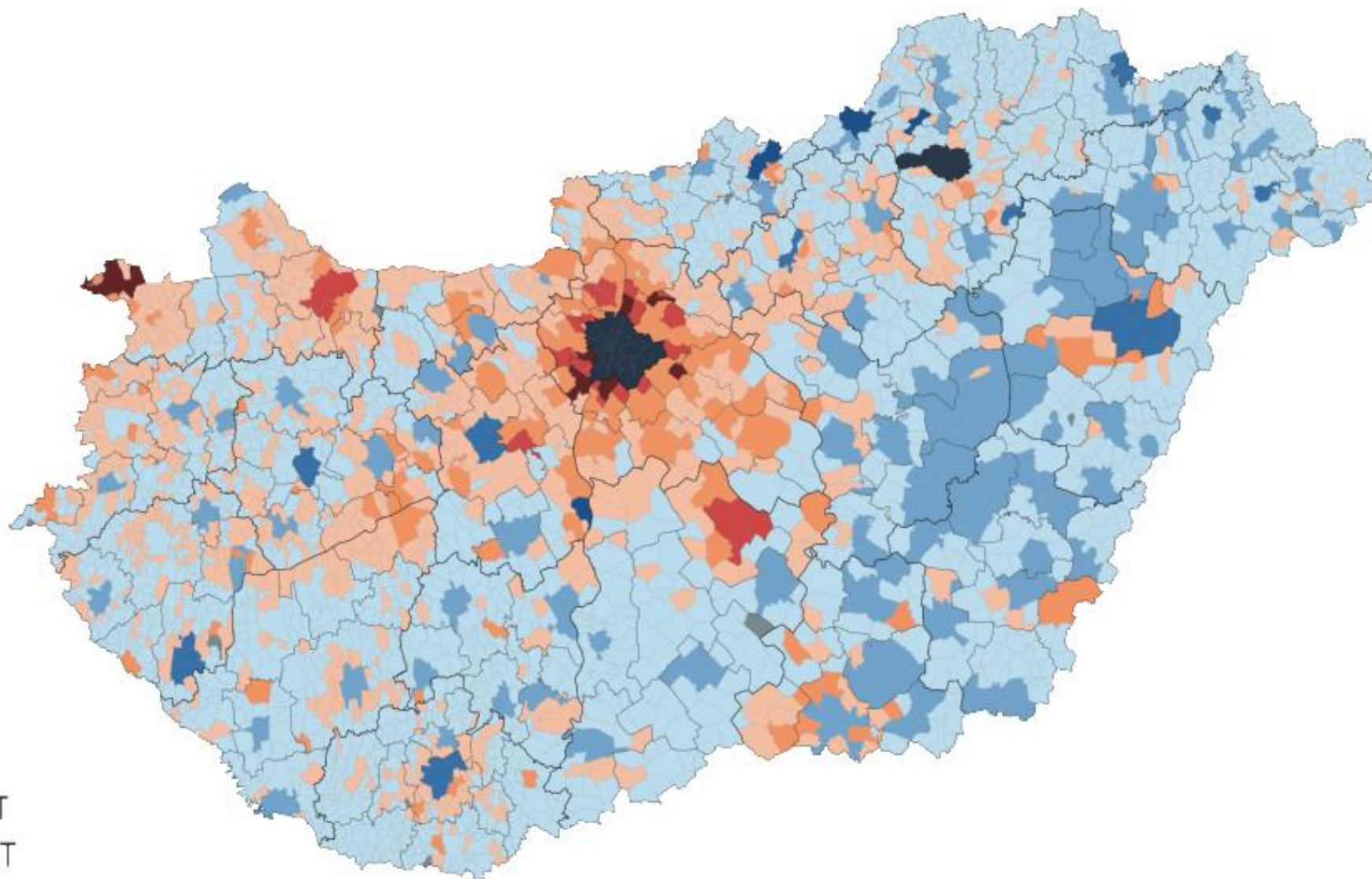
1. Bécs, Ausztria

Rangsor Magyarországon: oktatás, egészségügy, kultúra, munkaerőpiaci lehetőségek, bűnözési statisztikák, vásárlási lehetőségek és lakóingatlanok megfizethetősége

BELFÖLDI VÁNDORLÁSI EGYENLEG

1990-2023

Települési tényezők

Megközelít-
hetőség

Infrastruk-
túra

Helyi tömeg-
közlekedés

Utak,
parkolás

Járda

Kerékpárút,
mikro-
mobilitás

Természeti
környezet

Település
történelme

Közüntézmé-
nyek

Egészségügy

Oktatás

Vásárlás

Megélhetés

Ingatlanárak,
lakhatás

Digitalizáció,
internet

Munkahely

Pihenés,
feltöltődés

Szórakozás,
éjszakai élet

Kulturális
programok

Látnivalók

Éttermek,
vendéglátás

Emberi
kapcsolatok,
közösség

Lakosság

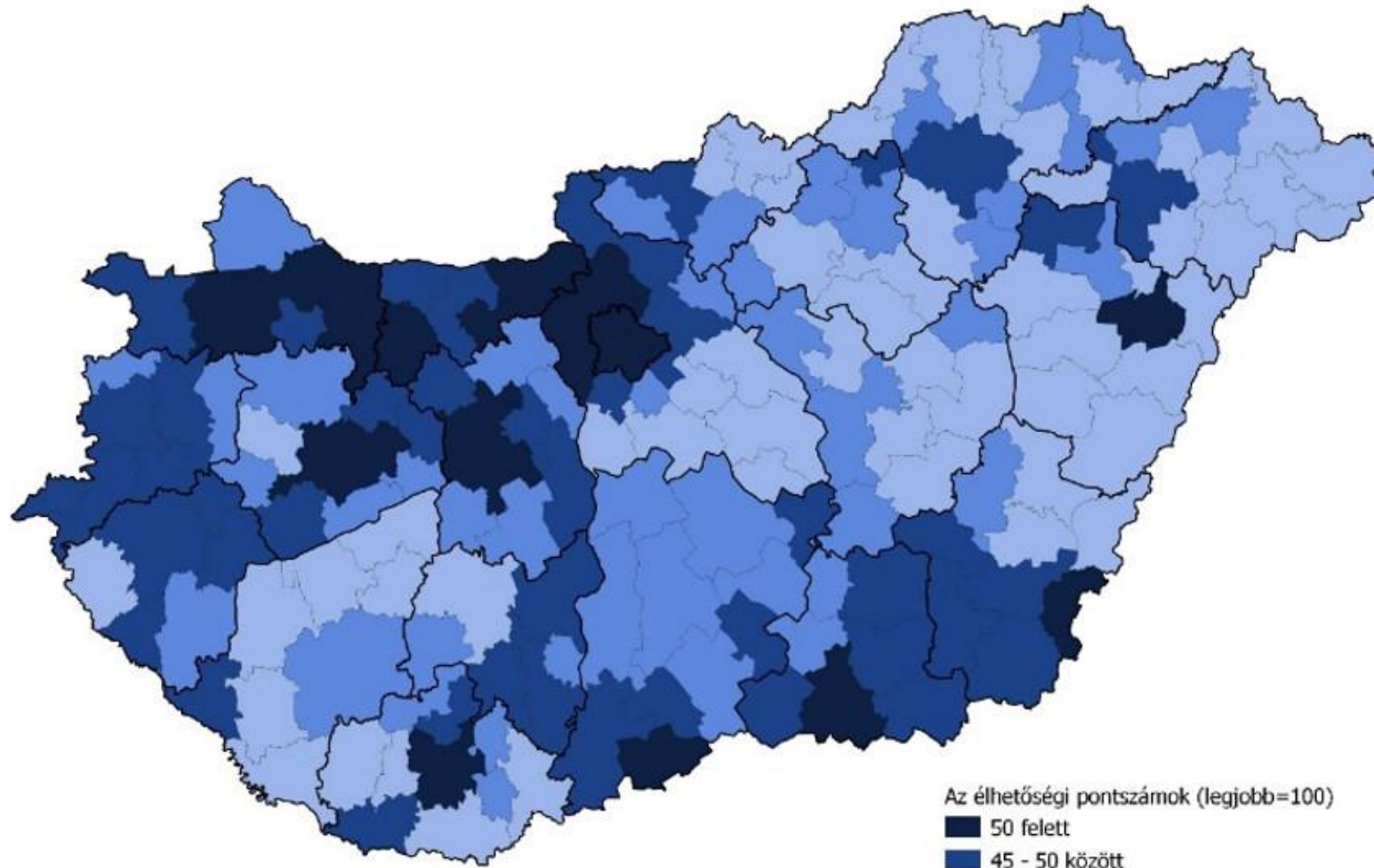
Tisztaság,
rendezett
környezet

Biztonság

Nyugalom

Magyarország települései: élhetőségi sorrend -2024

Az élhetőségi pontszámok (legjobb=100)

- 50 felett
- 45 - 50 között
- 40 - 45 között
- 40 alatt
- Megyehatár

MBH Jelzálogbank
rangsora:

1. Budapest
2. Veszprém
3. Pécs
4. Győr

- oktatás,
- egészségügy,
kultúra,
- bűnözés,
- munkaerőpiac,
- vásárlási
lehetőségek
- lakóingatlanok
megfizethetősége

Magyarország legélhetőbb városai és falvai - 2025

Nézőpont Intézet, 2025

- **vidéki nagyvárosok:** Székesfehérvár, Eger, Veszprém
- **15 ezer fő feletti városok kategória:** Budaörs, Tata és Gödöllő
- **5001–15 000 fős kategória:** Balatonfüred, Törökbálint, Balatonboglár
- a **Balaton környéki települések** évről évre erősödnek - turizmusra épülő fejlesztések és az ide költözők számának növekedése

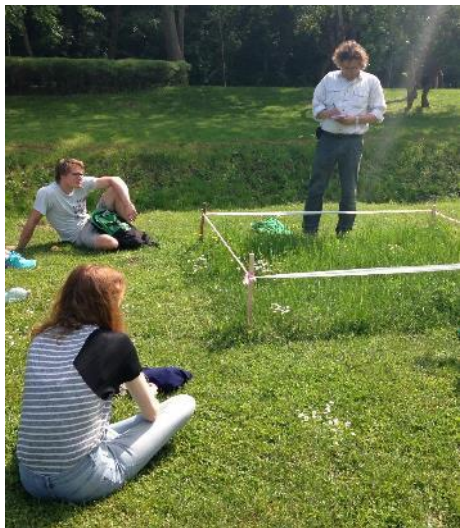
Hazai példa – Veszprém

- Zöld város, zöld campus, közösségi terek
- Mobilitás, fenntartható várostervezés
- Helyi lakosság, életminőség

Pannon Egyetem
University of Pannonia

Zöld város

Fenntartható gyepek

Évelő ágyások

Biodiverzitás

Városi mikro erdők

Pannon Egyetem
University of Pannonia

Szemléletformálás: szelektív hulladékgyűjtés, tudatos fogyasztás

Városüzemeltetés – közösség bevonása (Városom Veszprém mozgalom)

Zöld Város – településkörnyezet

Futókörök, közösségi terek (Veszprémvölgy, Jutasi lakótelep, PE Campus)

Pannon Egyetem
University of Pannonia

Mobilitás és rekreáció – séta/kerékpárút

Mobilitás, közösségi közlekedés: V-Bike, V-busz, intelligens parkolás, vasútállomás

Pannon Egyetem
University of Pannonia

Kulturális örökség és kreativitás

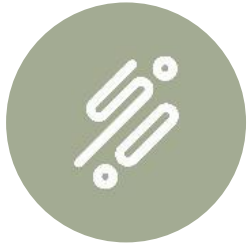
FOTON Audiovizuális Centrum, mozi, rendezvényhelyszín, kreatív tér a Várban

Pannon Egyetem
University of Pannonia

ACTICITY, Veszprém

Tánc- és Mozgásművészeti Központ

Pannon Egyetem
University of Pannonia

GyárKert Kultúrpark, Veszprém

Pannon Egyetem
University of Pannonia

Utcakép fejlesztés, veszprémi belváros

- Papírkutya
- Füge fagyizó
- KUNSZT! designbolt
- Pekedli szatócsbolt
- Wine & Vynil Bar & Store

Fenntartható törekvések a Pannon Egyetemen

ZÖLD CAMPUS

- Megújuló energia – leválás a gáztól
- Zöld város, kulturális negyed összekötése
- Fenntarthatósági kompetencia központ
- 155 db megújuló és új építésű felszíni parkoló, parkolóház és többfunkciós közösségi tér
- Új szabadtéri multifunkcionális sportpálya: kosárlabda, tenisz, röplabda, streetball, futókör
- EKF-kurzus: a hallgatók bevonása a tervezésbe

Pannon Egyetem
University of Pannonia

Mitől lesz elérhető és fenntartható egy település?

1. **Karbonsemleges:** tiszta települési környezet, zöld felületek, helyi termelők és termékek
2. **Közösségi terek, rekreáció és mobilitás:** parkok, szabadidős létesítmények, hatékony közlekedés
3. **Kompakt:** munkahely / lakóhely / szabadidő
4. **Helyi lakosság és helyi közösség:** emberi kapcsolatok: összetartás, összefogás, bizalom, befogadás és nyitottság
5. **Élhető:** életminőség – jólét/jóllét – boldogság

Köszönöm a figyelmet!

Pannon Egyetem
University of Pannonia

LÖRINCZ KATALIN

ÚTI CÉL ÉS ÉLETTÉR

A fenntartható városi
turizmus kézikönyve

 OPEN ACCESS

